

Ondrejove LISTY

Mesačník farnosti KOPRIVNICA

ročník II. číslo 8/2014

Čas prázdnin

Evanjelista Marek vo svojej 6. kapitole opisuje, ako sa apoštoli vrátili zo svojej prvej misijnej cesty a prežívajú veľkú eufóriu z toho čo zažili a čo sa im podarilo vykonať. Sú tak zaujatí úspechom, že ani nemajú čas sa najest'. Preto ich Ježiš vyzýva: „*Podte vy sami do ústrania, na pusté miesto a trochu si odpociňte.*“ V týchto slovách nachádzame istý nenápadný humor, láskavú iróniu, v ktorých Ježiš opäť stavia na zem svojich učeníkov.

Hektickosť a zhon každého druhu, ako aj náboženská hektickosť je niečo, čo je obrazu človeka v Novom zákone úplne cudzie. Vždy keď si myslíme, že sme nenahraditeľní, keď si myslíme, že svet alebo Cirkev závisí od našej neustálej činnosti, vtedy sa preceňujeme. Dokázať prestať, zastaviť sa, je často prejavom zdravej pokory a poctivosti. Je potrebné uznať svoje hranice, svoje limity. Tu sa nemyslí lenivosť alebo zaháľanie. Potrebujeme sa naučiť pozorovať, obdivovať, žasnúť, zvnútorniť sa, nájsť si čas na ticho. V opačnom prípade stráceme

v sebe tú podstatnú silu. Silu ducha. A to práve preto, že len práca a výkon sa stali v našom svete normou všeobecne uznanovej kvality života. Musíme si priznať, že sme si vytvorili vlastný umelý svet, v ktorom Boh už takmer nie je. Preto čas dovoleniek nemôže byť pre nás vstupom z jedného ruchu a zhonu, do ďalšieho. Potrebujeme z tohto sveta naozaj vyjst'. Aspoň nachvíľu prežívať prirodzený rytus života s poriadkom, ktorý doňho vložil Stvoriteľ.

Jedna duchovná myšlienka hovorí: „*Ak chceš vidieť Božiu lásku, pozri sa na križ. Ak chceš vidieť Božiu všemohúčnosť, chod do hôr.*“ Nech je čas dovoleniek časom stretnutia s nezmeneným a pôvodným stvorením. Nech v ňom nájdeme JEHO, a tak aj seba samých.

Milan Supek, farár

Šiesta bolest – smrť na kríži

Máriino „*Staň sa mi podľa tvojho slova,*“ ktoré povedala pri Zvestovaní, znamenalo súhlas aj s vykupiteľskou smrťou svojho Syna. Vidíme ju pri Synovi aj v hodine, ktorú Ježiš nazval „svojou hodinou.“

Evanjelium podľa Jána zachytáva jeden z najsilnejších momentov Ježišovho umieraania, keď nás robí svedkami Jeho „testamentu z kríža.“

Pán Ježiš upriamuje svoju pozornosť na matku a učeníka, ktorého zvlášť miloval. Povedal matke: „Žena, hľa, tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ (Jn 19, 26-27). Ide o moment, v ktorom nešlo o materiálne zabezpečenie, ale o vyjadrenie vzájomného vzťahu nielen matky a učeníka. Jeho slová majú širšiu platnosť. Kristus takto zjavuje pravdu o všeobecnom materstve svojej matky ako Matky všet-

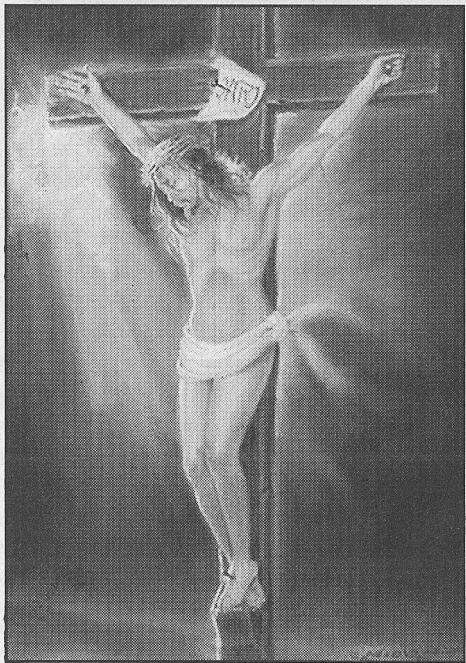

kých ľudí. V okamihu nesmiernej bolesti duše Mária dostala nové poslanie, stáva sa Matkou Cirkvi. V slovách, adresovaných učeníkovi, sme aj my všetci, ktorí sa považujeme za Ježišových učeníkov a chceeme byť Ježišovými učeníkmi vyzvaní, aby sme prijali Máriu za svoju matku. Máme tak napodobniť apoštola Jána a vziať si Pannu Máriu k sebe, do svojho života.

Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že verejné účinkovanie Pána Ježiša končí neúspechom. Kristova smrť na kríži však nie je porážkou, je službou lásky pre ľudstvo. Vďaka smrti na kríži sa realizuje spásu celého ľudstva, dejiny, ktoré pokračujú pre Cirkev a pre každého Kristovho učeníka. V momente Ježišovej smrti sa naplno uskutočňuje zákon lásky: miluj Boha nadovšetko a svojho blízkeho ako seba samého. Význam svojej smrti vyjadril Pán Ježiš ustanovením Eucharistie pri Poslednej večeri.

Uvažovanie o Ježišovej smrti umožňuje zaujať postoj k vlastnej smrti. Pre Kristovho nasledovníka smrť nie je slepým osudom, ale ju chápe a prijíma ako výraz Otcovej vôle. Kresťan, ktorý spája svoju smrť s Ježišovou smrťou, vníma smrť ako príchod ku Kristovi a ako vstup do večného života. Aj jedna zo šiestich hlavných prád nám hovorí: „*Ludská duša je nesmrteľná.*“ To znamená, že Boh nestvoril človeka k zániku, ale k životu. Večný život je stav duše, ktorý nazývame nebo. Nebo je stav dokonalej blaženosťi, je to večné spoločenstvo človeka s Bohom. Kresťanský pohľad na smrť je vyjadrený aj v liturgii Cirkvi: „*Ved tým, čo veria v teba, Bože, život sa neodníma, iba mení; a keď skončíme život v smrteľnom tele, máme pripravený večný príbytok v nebesiach.*“

Eva Boglarská

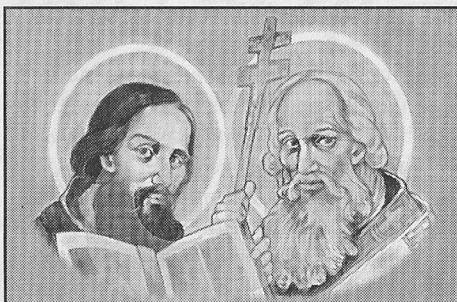

Sv. Cyril a Metod – slovanskí vierožvestcovia

Pôvod mena: Cyril z gréc. Kyrrilos – patriaci Pánovi, Metod z gréc. meta – odos – po ceste bádania, sledovania

V osobe sv. Metoda a jeho brata sv. Cyrila dostali slovanské národy aj náš slovenský, bohatstvo nevyčísliteľných hodnôt. Metod, vlastným menom Michal, sa narodil okolo roku 815. Bol právnikom. Po 10-ročnom účinkovaní medzi Slovanmi, vstúpil do kláštora.

Konštantín sa narodil okolo roku 827. Po skončení cisárskej školy v Carihrade sa stal bibliotekárom a neskôr profesorom na Vysokej dvornej škole. Cisár Michal III. ich určil za vedúcich byzantskej misie na Moravu. Solúnski bratia zostavili písmo – hlaholiku a začali prekladať výber z evanjelií, súdny civilný zákonník, aj niektoré bohoslužobné texty. V roku 867 putovali do Ríma, kde mali podať správu o misijnej činnosti a chceli dať vysvätiť niektorých zo svojich žiakov. Pápež Hadrián II. ich vyšiel privítať až k bránam Ríma. Prijal ich slovanské knihy, posvätil ich a položil v Bazilike Santa Maria Maggiore, čím schválil liturgiu v staroslovienskom

jazyku a prikázal vysvätiť slovanských učeníkov. Konštantín vstúpil do kláštora, prijal rehoľné meno Cyril a 14. 2. 869 zomrel. Knieža Kocel požiadal pápeža o vysvätenie Metoda za biskupa. Ten žiadosti vyhovel a Metod sa stal biskupom Panónskeho a Moravského arcibiskupstva a pápežským legátom. Pápež Ján VIII., po oslobodení z väzenia, povolal Metoda do Ríma, odtiaľ sa vrátil s bulou Industriae tuae, v ktorej pápež oznamuje Svätoplukovi, že Metod je vo všetkom pravoverný, schvaľuje slovanské písmo a liturgiu a berie Svätopluka pod ochranu „sväteho Petra“. Metod zomrel 6. apríla 885, jeho hrob je na neznámom mieste.

Sv. Benedikt, opát

Pôvod mena: benedictus – požehnaný

Narodil sa v Nurzii okolo r. 480, bol synom veľkostatkára. Študoval v Ríme, potom prišiel do hôr neďaleko Subiaca, založil 12 kláštorov. V malej pevnosti na Monte Cassino, kde založil opátstvo, napísal Regulu, ktorá sa stala základom mníšskeho života na Západe. Odporuča v nej rozvážnosť a miernosť v modlitbe, pri práci i odpočinku. Ukazuje cestu k náboženskej dokonalosti cez sebaovládanie, pokoru, poslušnosť. Dôležitú časť

dňa rehoľníka určil na čítanie Svätého písma. Benedikt zaviedol do rehole profesiu – právom zaručenú príslušnosť ku kláštoru, stabilitu miesta, úsilie o dokonalosť života a poslušnosť opátovi. Bol vyhľadávaný poradca viacerých významných osobností i panovníkov. Zomrel 21. 3. 547. Jeho Regula mala veľký vplyv na celý kláštorný život západnej Európy. Pápež Pavol VI. ho v roku 1964 vyhlásil za patróna Európy.

Eva Kočišová, Mária Fečová

Zo života Cirkvi a farnosti

Celý svet sa modlil za pokoj vo Svätej zemi

Veriaci na celom svete sa v nedeľu 8. júna spojili v modlitbách so Svätým Otcom Františkom, ktorý sa vo Vatikánskych záhradach modlil za mier vo Svätej zemi, spolu s izraelským prezidentom Šimonom Peresom, palestínskym prezidentom Mahmúdom Abbásom a ekumenickým patriarchom Bartolomejom. Počas historického a jedinečného stretnutia zazneli tri bloky modlitieb – židovské, kresťanské a moslimské.

Žatva je veľká a robotníkov málo (Mt 9, 37)

Rady slovenského katolíckeho duchovenstva sa aj tento rok rozšírili o ďalších novokňazov. Pribudli noví robotníci do Pánovej vinice. Takúto udalosť a radosť prežívala 14. júna aj Košická arcidiéza, kde arcibiskup mons. Bernard Bober vysvätil 12 novokňazov, z toho troch z Rehole menších bratov františkánov. Osobitne má z tejto udalosti radosť aj naša farnosť, ktorá sa teší z novokňaza františkána Šimona Radka Supeka OFM, brata nášho duchovného otca, vdp. Milana Supeka. Pri tejto príležitosti sme mali možnosť zúčastniť sa primičnej svätej omše v ich rodisku, kde sme dostali aj novokňazské požehnanie. A za tým sa oplatí zodrať aj tri páry topánok.

Panna Mária Karmelská (Škapuliarska)

V pohorí Karmel, vo Svätej zemi stojí kláštor karmelitánov. Je tam chrám, zasvätený Panne Márii. Podľa tradície sa predstavenému, sv. Šimonovi Stockovi, z rádu karmelitánov v Cambridgi, 16. júla 1251 zjavila Panna Mária z Karmelu. Bola obklopená zástupom anjelov a s úsmevom mu podala škapuliar hnedej farby. Povedala mu:

„Prijmi, milý syn môj, tento škapuliar, ako odznak svojho rádu a môjho bratstva, pre teba, pre všetkých karmelitánov ako mimoriadne znamenie milosti, kto s ním zomrie, nezakúsí večný oheň. On je znamenie spásy, ochrana v nebezpečenstvách, záruka pokoja a večnej zmluvy.“ Slovo škapuliar pochádza z latinského *scapulae* – plecia. Označuje rúcho, ktoré prikrýva plecia. Škapuliar dávali rehoľníci veriacim zmenšený, v podobe štvorca. Na jednej strane je obraz Božského Srdca Ježišovho a na druhej strane obraz Panny Márie. Slávnostné schválenie karmelitánskej rehole a bratstva urobil pápež Ján XXII. v roku 1322.

Gabolov je najvýznamnejším pútnickým miestom Košickej arcidiecézy. Púte sa tam konajú vždy v nasledujúcu sobotu a nedeľu po sviatku Panny Márie Karmelskej. Stropkov je tiež známe pútnické miesto. Škapuliarske bratstvo tu bolo založené v roku 1669.

Agnesa Billá, Anna Polčová